Migratie in cijfers en in rechten

2024 | Katern uit het jaarverslag

MYRIA
Federaal Migratiecentrum

Bevolking en bewegingen

© Viktor Toader

Myria focust in deze katern op:

De bevolking op 1 januari 2023
Inwoners van België naar nationaliteit (Belg of niet), naar herkomst (nationaliteit bij de geboorte of nationaliteit van de ouders), naar land van geboorte (België of het buitenland) | pg. **5**

Eerste verblijfstitels afgeleverd in 2022
Hoeveel vreemdelingen kregen er in 2022 een eerste verblijfstitel in België en voor welk motief? | pg. **13**

Migratiebewegingen in 2022
Immigraties en emigraties van Belgen en van vreemdelingen naar en vanuit België | pg. **8**

Statuutswijzigingen van derdelanders in 2022
Een nieuwe verblijfstitel voor een andere reden | pg. **16**

De buitenlandse bevolking verwijst naar de buitenlandse personen die op een bepaalde datum op een bepaald grondgebied aanwezig zijn. Het is een "momentopname" van de bevolking op een tijdstip T.

De gekozen criteria om de bevolking te bestuderen kunnen divers zijn: de eerste nationaliteit, de huidige nationaliteit, het geboorteland, ... Het eerste deel van deze katern gaat over **de bevolking in België volgens deze verschillende criteria** (de recentste gegevens zijn van 1 januari 2023).

Migratiebewegingen zijn de immigraties en emigraties van personen op het grondgebied in kwestie tijdens een bepaalde periode. Ze verwijzen dus veeleer naar een "film" van de bewegingen die zich bijvoorbeeld tijdens een jaar hebben voorgedaan.

In het tweede deel van deze katern worden die migratiebewegingen belicht via de geregistreerde **immigraties en emigraties** in het Rijksregister.

In het derde deel wordt er dieper ingegaan op de bevolkingsbewegingen via **het aantal eerste verblijfstitels** afgeleverd aan vreemdelingen door de Dienst Vreemdelingenzaken. Voor die beide aspecten hebben de recentste gegevens betrekking op het jaar 2022.

Definitie van nationaliteitsgroepen

De **landen van de EU-14** zijn vanaf 2021: België, Denemarken, Duitsland, Finland, Frankrijk, Griekenland, Ierland, Italië, Luxemburg, Nederland, Oostenrijk, Portugal, Spanje en Zweden. De cijfers van de EU-14 hebben betrekking op de EU-14 zonder België. Vóór 1 januari 2021 sprak men van de EU-15, toen het Verenigd Koninkrijk nog tot de EU behoorde.

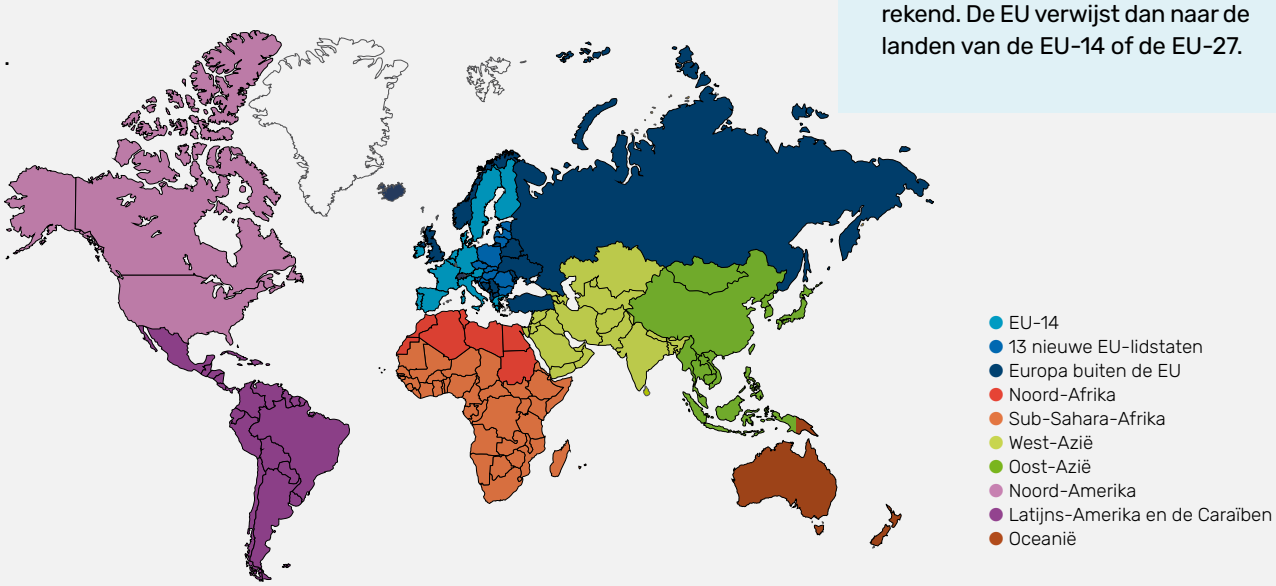
De **dertien nieuwe lidstaten** van de EU zijn: Bulgarije, Cyprus, Estland, Hongarije, Kroatië, Letland, Litouwen, Malta, Polen, Roemenië, Slovakije, Slovenië en de Tsjechische Republiek.

Onder **derdelanders** vallen de personen uit alle andere landen ter wereld die niet tot de EU behoren. Binnen die groep wordt er soms een onderscheid gemaakt via de notie **Europese landen buiten de EU**. Daarbij gaat het om Albanië, Andorra, Bosnië-Herzegovina, IJsland, Kosovo, Liechtenstein, Macedonië, Moldavië, Monaco, Montenegro, Noorwegen, Oekraïne, Rusland, San Marino, Servië, Turkije, Vaticaanstad, Wit-Rusland en Zwitserland.

Azië is onderverdeeld in twee subregio's: West-Azië en Oost-Azië. Oost-Azië stemt overeen met wat de Verenigde Naties de subregio's Oost-Azië (China, Korea, Japan, ...) en Zuidoost-Azië (Cambodja, Indonesië, Maleisië, de Filipijnen, ...) noemen. West-Azië omvat de subregio's Centraal-Azië (Kazachstan, Kirgizië, ...), Zuid-Azië (Afghanistan, Bangladesh, India, Iran, Pakistan, ...) en West-Azië (Armenië, Irak, Israël, ...).

Situatie van het Verenigd Koninkrijk

Het Verenigd Koninkrijk heeft de Europese Unie verlaten op 31 januari 2020. Er werd evenwel een overgangsperiode van 1 februari tot 31 december 2020 overeengekomen, waarin de EU-wetgeving inzake vrij verkeer van EU-burgers volledig van toepassing bleef, ook al was het Verenigd Koninkrijk geen EU-lidstaat meer. Wat de opgenomen statistieken in de verschillende katernen van dit jaarverslag betreft, behoort het Verenigd Koninkrijk tot de EU-15/EU-28 tot en met 31 december 2020. Voor de statistieken vanaf 1 januari 2021 wordt het Verenigd Koninkrijk tot de derde landen gerekend. De EU verwijst dan naar de landen van de EU-14 of de EU-27.

Bevolking

De bevolking in België: nationaliteit en herkomst

De totale bevolking in België op 1 januari 2023 kan in drie componenten worden opgesplitst:

Belgen van Belgische herkomst (7.665.100 personen) + **Belgen van buitenlandse herkomst** (2.459.184 personen) + **Niet-Belgen (buitenlanders)** (1.573.273 personen) = **Totale bevolking** (11.697.557 personen)

Statbels categorisering van de herkomst steunt op drie indicatoren:

- **De huidige nationaliteit van het individu**, die bepaalt of de persoon een Belg of een vreemdeling is
- **De eerst geregistreerde nationaliteit van het individu***
- **De eerst geregistreerde nationaliteit van de ouders van het individu** (wanneer die informatie beschikbaar is in het Rijksregister)

**De eerst geregistreerde nationaliteit is de nationaliteit die werd geregistreerd bij de eerste inschrijving in het Belgische Rijksregister. In de meeste gevallen is die eerst geregistreerde nationaliteit de nationaliteit bij geboorte. In de rest van deze katern wordt de term "eerste nationaliteit" gebruikt.*

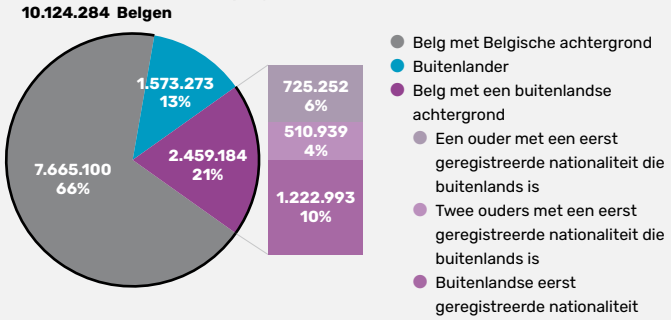
De bevolking met een buitenlandse nationaliteit of van buitenlandse herkomst is niet hetzelfde als de geïmmigreerde bevolking. Het laatstgenoemde begrip verwijst naar de migratiegeschiedenis van iemand, niet naar zijn herkomst. Het is gebaseerd op het geboorteland en omvat dus iedereen die buiten het Belgische grondgebied geboren is. Het gaat dus zowel om in het buitenland geboren vreemdelingen als om buiten België geboren Belgen.

Bron: Statbel

Samenstelling van de bevolking op 1 januari 2023

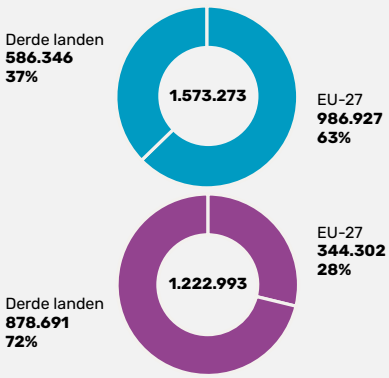
Op 1 januari 2023 verbleven er 11.697.557 personen officieel in België, onder wie **1.573.273 buitenlanders** en **10.124.284 Belgen**. Van die laatsten was de grote meerderheid (**7.665.100 personen**) **van Belgische herkomst**, terwijl er **2.459.184 van buitenlandse herkomst** waren.

Samenstelling van de bevolking in België op 1 januari 2023

De categorie Belgen van buitenlandse herkomst omvat personen die momenteel de Belgische nationaliteit hebben en van wie:

- de eerste nationaliteit een buitenlandse is (**1.222.993 personen**, of 10% van de bevolking)
- de eerste nationaliteit de Belgische is en de eerste nationaliteit van een van de ouders een buitenlandse is (**725.252 personen**, of 6% van de bevolking) of de eerste nationaliteit van beide ouders een buitenlandse is (**510.939 personen**, of 4% van de bevolking).

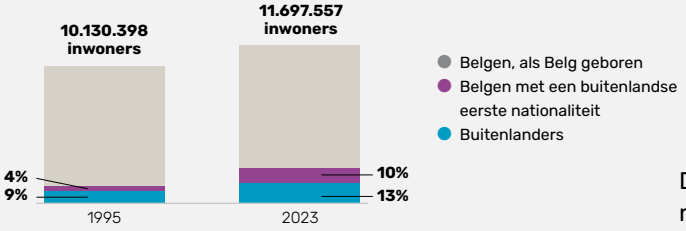
13% van de bevolking in België heeft een buitenlandse nationaliteit. Daarvan is 63% Europees (EU-27).

10% van de bevolking in België heeft de Belgische nationaliteit met een buitenlandse eerste nationaliteit. Daarvan is 72% afkomstig van een derde land.

Bron: Statbel

Vreemde nationaliteit: eerste en huidige nationaliteit

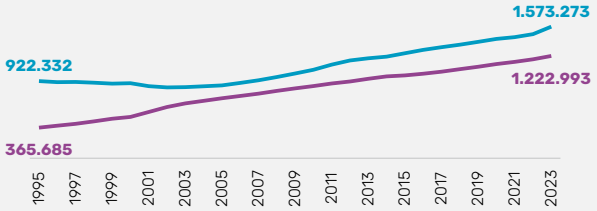
23% van de Belgische bevolking heeft een buitenlandse eerste nationaliteit. Van die 2.793.498 personen is iets minder dan de helft Belg geworden, de anderen hebben een vreemde nationaliteit.

Op 1 januari 2023 heeft van elke 10 inwoners in België er 1 een buitenlandse nationaliteit, 1 een buitenlandse eerste nationaliteit maar een huidige Belgische nationaliteit; en de overige 8 zijn Belgen wiens eerste nationaliteit de Belgische is.

Buitenlanders en Belgen met een buitenlandse eerste nationaliteit

Deze beide groepen zijn de afgelopen decennia gegroeid, maar aan een verschillend tempo:

- Tussen 1995 en 2023 is het aantal **buitenlanders** met een factor **1,7** toegenomen. In 1995 maakten zij 9% van de totale Belgische bevolking uit, en in 2023 is hun aantal aangegroeid tot 13%.
- Het aantal **Belgen met een buitenlandse eerste nationaliteit** is in dezelfde periode met een factor **3,3** toegenomen. In 1995 maakten zij 4% van de Belgische bevolking uit, en dat aandeel is gestegen tot 10% in 2023.

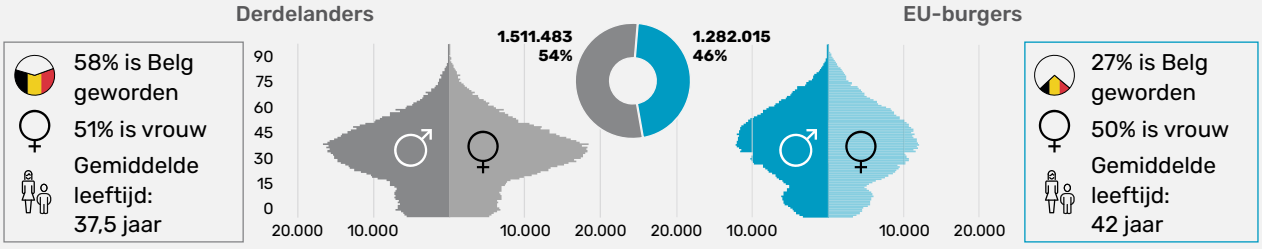
Bron: Statbel

Samenstelling van de bevolking van wie de eerste nationaliteit een buitenlandse is

In België zijn er **2.793.498 personen met een buitenlandse eerste nationaliteit**. 54% van hen heeft als eerste nationaliteit die van een derde land en 46% die van een land uit de EU-27. De kenmerken van deze groepen verschillen enigszins:

- Van de personen wiens eerste nationaliteit die van een derde land is, is 58% Belg geworden, tegenover 27% bij de EU-onderdanen.
- Er zijn iets meer vrouwen dan mannen onder de personen afkomstig uit derde landen, terwijl er onder de personen uit EU-landen evenveel mannen als vrouwen zijn.
- De bevolking afkomstig uit derde landen is gemiddeld iets jonger (gemiddelde leeftijd: 37,5 jaar) dan de bevolking afkomstig uit de EU (gemiddelde leeftijd: 42 jaar) en dan de Belgen van wie de eerste nationaliteit de Belgische is (gemiddelde leeftijd: ook 42 jaar).

2.793.498 inwoners wiens eerste nationaliteit een buitenlandse is

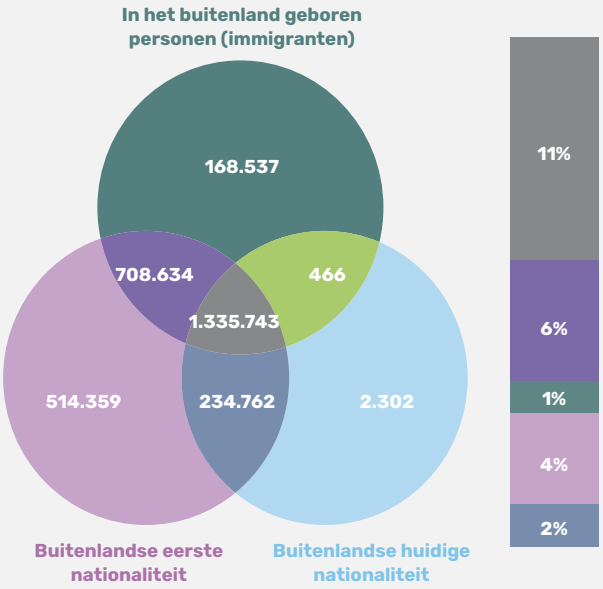
Top 3	Aantal op 1 januari 2023	% van alle personen wiens eerste nationaliteit een buitenlandse is	Aandeel van deze personen dat Belg is geworden
Marokko	**350.905**	**13%**	**74%**
Turkije	**165.505**	**6%**	**75%**
(Ex-)USSR	**74.491**	**3%**	**42%**

Top 3	Aantal op 1 januari 2023	% van alle personen wiens eerste nationaliteit een buitenlandse is	Aandeel van deze personen dat Belg is geworden
Italië	**276.354**	**10%**	**47%**
Frankrijk	**226.395**	**8%**	**24%**
Nederland	**198.538**	**7%**	**20%**

Bron: Statbel

Geboorteland

Van de 11.697.557 inwoners in België op 1 januari 2023 heeft de grote meerderheid (8.732.754 personen, of **75%) geen directe migratiegeschiedenis, in die zin dat zij in België geboren zijn en de Belgische nationaliteit hebben** (als eerste en huidige nationaliteit). Indien we de kruising tussen de verschillende criteria van geboorteplaats en nationaliteit meer in detail onderzoeken, zijn de overige 2.964.803 personen (**25% van de totale bevolking**) als volgt verdeeld:

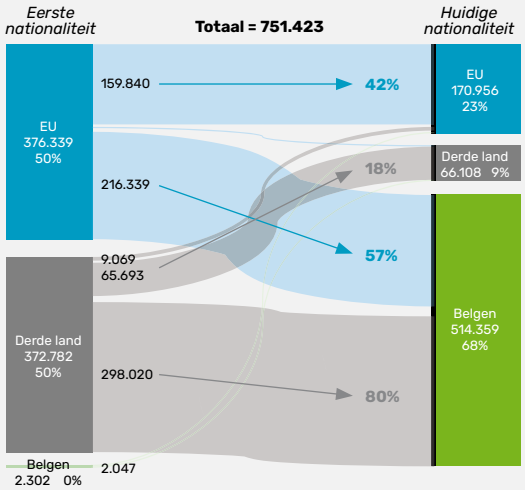

- **1.335.743** immigranten van wie zowel de eerste als de huidige nationaliteit een buitenlandse is.
- **708.634** immigranten van wie de eerste nationaliteit een buitenlandse is, maar de huidige nationaliteit Belgisch is.
- **466** immigranten van wie de eerste nationaliteit de Belgische is, maar die vandaag niet langer Belg zijn (minder dan 0,01%).
- **168.537** immigranten die Belg zijn (zowel de huidige nationaliteit als de eerste nationaliteit).
- **514.359** in België geboren personen van wie de eerste nationaliteit een buitenlandse is, maar die Belg geworden zijn.
- **234.762** in België geboren personen van wie zowel de eerste als de huidige nationaliteit een buitenlandse is.
- **2.302** in België geboren personen van wie de eerste nationaliteit de Belgische is, maar die vandaag niet langer Belg zijn (0,02%).

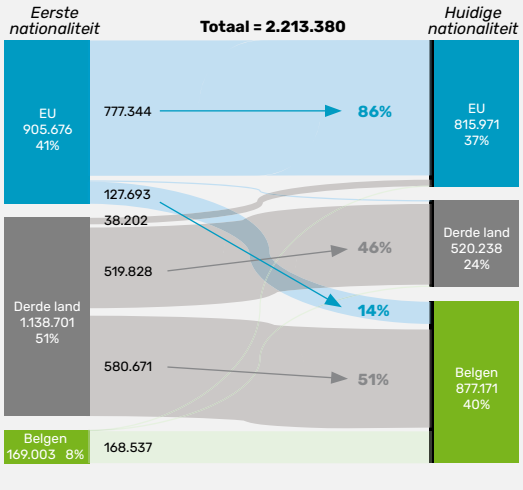
Behalve de criteria van **nationaliteit** (eerste en huidige nationaliteit) zijn er nog andere statistieken beschikbaar. Via het **geboorteland** kan er onderzoek worden gedaan naar de **geïmmigreerde bevolking**, dat wil zeggen de personen die buiten België geboren zijn en momenteel op het grondgebied verblijven. Het is ook mogelijk om al deze criteria te combineren, ter illustratie van de diversiteit van de migratietrajecten en -geschiedenissen van de bevolking.

Verandering van nationaliteit komt meer voor bij in België geboren personen

751.423 in België geboren personen die vroeger een buitenlandse nationaliteit hadden

2.213.380 in het buitenland geboren, personen, ongeacht hun huidige en vorige nationaliteit

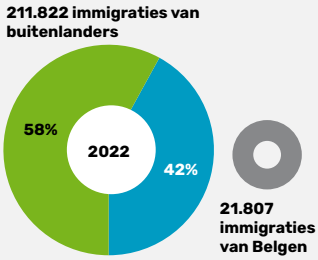
Het aandeel personen dat Belg is geworden is groter bij diegenen die in België geboren zijn, zowel voor de personen afkomstig uit een EU-land als voor die afkomstig uit een derde land:

- Van de in België geboren EU-burgers die nu in België wonen is 57% Belg geworden. Voor de derdelanders loopt dat cijfer op tot 80% (18% heeft de nationaliteit van het derde land behouden, en 2% een andere EU-nationaliteit).
- Van de in het buitenland geboren EU-burgers die nu in België wonen is 14% Belg geworden. Van de derdelanders is 51% Belg geworden (46% heeft de nationaliteit van het derde land behouden, en 3% een andere EU-nationaliteit).

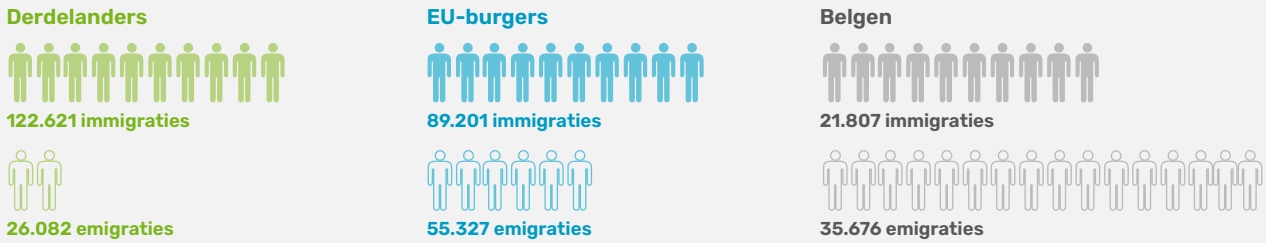
Bron: Statbel

Migratiebewegingen

Migratiebewegingen van buitenlanders en Belgen

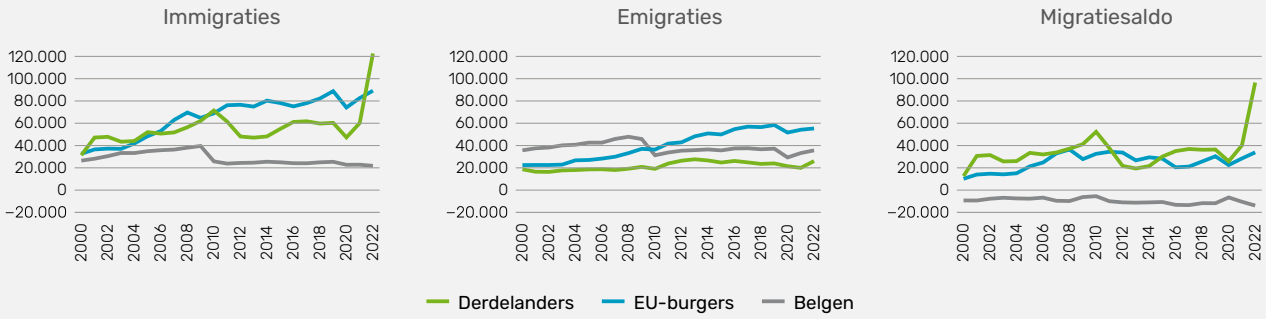

In 2022 werden er in België 211.822 buitenlandse immigraties geregistreerd, tegenover 81.409 emigraties. Hoewel er doorgaans meer EU-burgers immigreren, is 2022 een uitzonderlijk jaar met een forse stijging van de immigratie die verband houdt met de oorlog in Oekraïne, en die zich vertaalt in een toename van de immigratie vanuit derde landen. 42% van de immigranten is EU-burger, terwijl 58% derdelander is. De emigratie daarentegen betreft meer EU-burgers dan derdelanders (respectievelijk 68% en 32%). Ook de Belgen migreren: in 2022 werden er 21.807 immigraties geregistreerd, tegenover 35.676 emigraties.

In 2022 werden er bij de derdelanders 10 immigraties op het Belgische grondgebied geregistreerd voor elke 2 emigraties, versus 10 voor elke 6 bij EU-burgers. Bij Belgen staan er tegenover 10 immigraties 16 emigraties.

Evolutie van de migratiebewegingen in de afgelopen twee decennia

Sinds het begin van de jaren 2000 is er over het algemeen een **stijging van de migratiestromen van buitenlanders**.

In:

- Na de uitbreiding van de Europese Unie is de immigratie van **EU-burgers** op het Belgische grondgebied met een factor 2,5 toegenomen tussen 2000 en 2021.
- De immigratiecijfers van **derdelanders** waren vaak lager dan die van EU-burgers. Ze zijn met een factor 1,9 gestegen in dezelfde periode, en tussen 2012 en 2014 was er zelfs een duidelijke daling.

Out:

- De emigratie van **EU-burgers** uit België vertoont een stijgende trend. Tussen 2000 en 2021 nam ze met een factor 2,4 toe.
- Bij **derdelanders** is er een relatief stabiele curve, waarbij de emigraties met een factor 1,1 zijn toegenomen in dezelfde periode, met een duidelijke stijging tussen 2011 en 2014.

Deze twee categorieën vreemdelingen vertonen een positief migratiesaldo, dat de laatste jaren tussen 20.000 en 40.000 schommelt, behalve in 2022. De migratiestromen van Belgen blijven relatief stabiel, met ongeveer 25.000 immigraties tegenover 37.000 emigraties, wat resulteerde in een negatief migratiesaldo.

- **Het jaar 2022 stond in het teken van het Russisch-Oekraïens conflict**. Als gevolg daarvan zijn de immigraties van **derdelanders** verdubbeld tegenover 2021. Er werden 122.621 immigraties van **derdelanders** geregistreerd, hoofdzakelijk van Oekraïners. De mobiliteit van **EU-burgers** in 2022 toonde ook een stijging tegenover 2021, maar die was minder uitgesproken: 8% meer immigraties.

Bron: Statbel

Definities

- Op Belgisch niveau hebben de statistieken over **immigratie** betrekking op de aangegeven immigratie van personen die voor meer dan drie maanden in België komen verblijven, registerwijzigingen en herinschrijvingen van personen die uit het Rijksregister waren geschrapt. De registerwijzigingen betreffen personen die van het wachtregister naar een ander register overgaan. Het gaat vooral om begunstigden van internationale bescherming of voormalige verzoekers om internationale bescherming die om een andere reden dan internationale bescherming gemachtigd zijn om in België te verblijven. Asielzoekers worden dus pas in de immigratiestatistieken opgenomen wanneer zij als vluchteling worden erkend of wanneer zij van register wijzigen op een andere basis. In 2022 waren deze registerwijzigingen goed voor 9% van de immigraties van vreemdelingen.
- De statistieken over **emigratie** hebben hoofdzakelijk betrekking op aangegeven emigraties en op personen die uit het Rijksregister zijn geschrapt, ofwel omwille van hun door de gemeentelijke overheden vastgestelde afwezigheid, ofwel door het verlies van het verblijfsrecht of een weigering.
- Het **migratiesaldo** is het verschil tussen de immigraties en de emigraties op een bepaald grondgebied.

Overzichtstabel van de migratiebewegingen van buitenlanders en Belgen

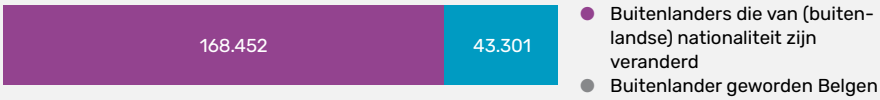
	Totaal aantal buitenlanders (EU-burgers en derdelanders)			Belgen		
	Immigraties	Emigraties	Migratiesaldo	Immigraties	Emigraties	Migratiesaldo
2010	140.384	55.458	84.926	25.804	31.261	-5.457
2011	137.698	65.649	72.049	23.810	33.773	-9.963
2012	124.692	69.288	55.404	24.403	35.409	-11.006
2013	122.028	75.934	46.094	24.617	35.880	-11.263
2014	128.443	77.478	50.965	25.483	36.497	-11.014
2015	133.069	74.720	58.349	24.963	35.640	-10.677
2016	136.323	80.856	55.467	24.157	37.389	-13.232
2017	139.815	81.825	57.990	24.100	37.557	-13.457
2018	141.951	80.053	61.898	24.943	36.661	-11.718
2019	149.174	82.374	66.800	25.417	37.186	-11.769
2020	121.438	73.108	48.330	22.731	29.305	-6.574
2021	142.738	74.172	68.566	22.796	33.244	-10.448
2022	211.822	81.409	130.413	21.807	35.676	-13.869

Uit de gegevens rond de migratiebewegingen van 2022 blijkt een forse stijging van de immigratie van buitenlanders, die hoofdzakelijk valt toe te schrijven aan de massale immigratie van Oekraïners. In de loop van 2022 zijn namelijk 211.822 buitenlanders geïmmigreerd naar België. De buitenlandse immigraties en het migratiesaldo zijn in vergelijking met 2021 toegenomen met respectievelijk 48% en 90%.

Eerst geregistreerde nationaliteit van immigranten

De nationaliteit is geen vaststaand gegeven; ze kan in de loop van iemands leven veranderen. Onder de in 2022 geregistreerde immigranten in België hadden **sommigen bij aankomst een andere nationaliteit dan hun nationaliteit bij geboorte** (hier gecapteerd via de eerste nationaliteit in het RR).

211.822 immigraties van buitenlanders

- Buitenlanders die van (buitenlandse) nationaliteit zijn veranderd
- Buitenlander geworden Belgen
- Buitenlanders die dezelfde nationaliteit hebben behouden

Onder de **211.822 immigraties van buitenlanders:**

- hadden **168.452 personen (of 80%)** een andere eerste nationaliteit dan die op het moment van hun immigratie naar België. Daarbij gaat het vooral om personen van onbepaalde nationaliteit op het moment van hun inschrijving in het RR of van wie het geboorteland als dusdanig niet meer bestaat (Sovjet-Unie, Joegoslavië). Deze categorie bestaat vooral uit Oekraïners. Die maken 34% uit van de vreemdelingen die veranderd zijn van nationaliteit, door een onbepaalde eerste nationaliteit te veranderen in de huidige Oekraïense.
- **waren 69 personen Belg en die zijn veranderd van nationaliteit** vóór hun immigratie in 2022. Het gaat vooral om Belgen die de nationaliteit van een ander EU-land hebben verkregen (Nederland, Frankrijk).
- **De rest van de buitenlandse immigranten, namelijk 43.301 personen (20%),** is niet van nationaliteit veranderd.

21.807 immigraties van Belgen

- Belgen
- Belgen van wie de vorige nationaliteit buitenlands was

Onder de **21.807 immigraties van Belgen:**

- **heeft 26% een buitenlandse eerste nationaliteit (5.711 personen)**. Het gaat om mensen afkomstig uit Marokko (14%), Turkije (8%), de DR Congo (6%), maar ook Italië (4%) of Frankrijk (3%).
- **De 16.096 andere Belgische migranten zijn Belg van geboorte.**

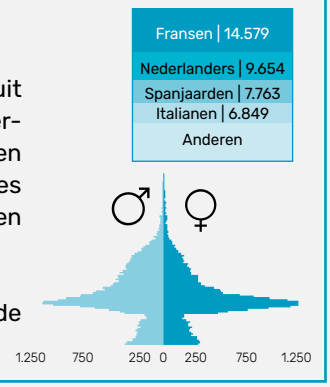
Bron: Statbel

Kenmerken van de voornaamste immigratiebewegingen naar België in 2022

42% van de buitenlandse immigraties komt uit een EU-land en 32% uit een Europees land buiten de EU. 10% komt van het Afrikaanse continent en 11% van het Aziatische continent. Onder de voornaamste nationaliteiten is Oekraïne koploper met 57.514 immigraties, of 27% van alle buitenlandse immigraties. Daarna volgen Roemenië (10%), Frankrijk (6%), Nederland (5%), Spanje (4%) en Marokko (3%). In 2022 is het klassement van buitenlandse immigraties per land vergelijkbaar met dat van het jaar voordien, met uitzondering van de Oekraïners.

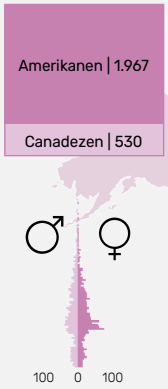
EU-14

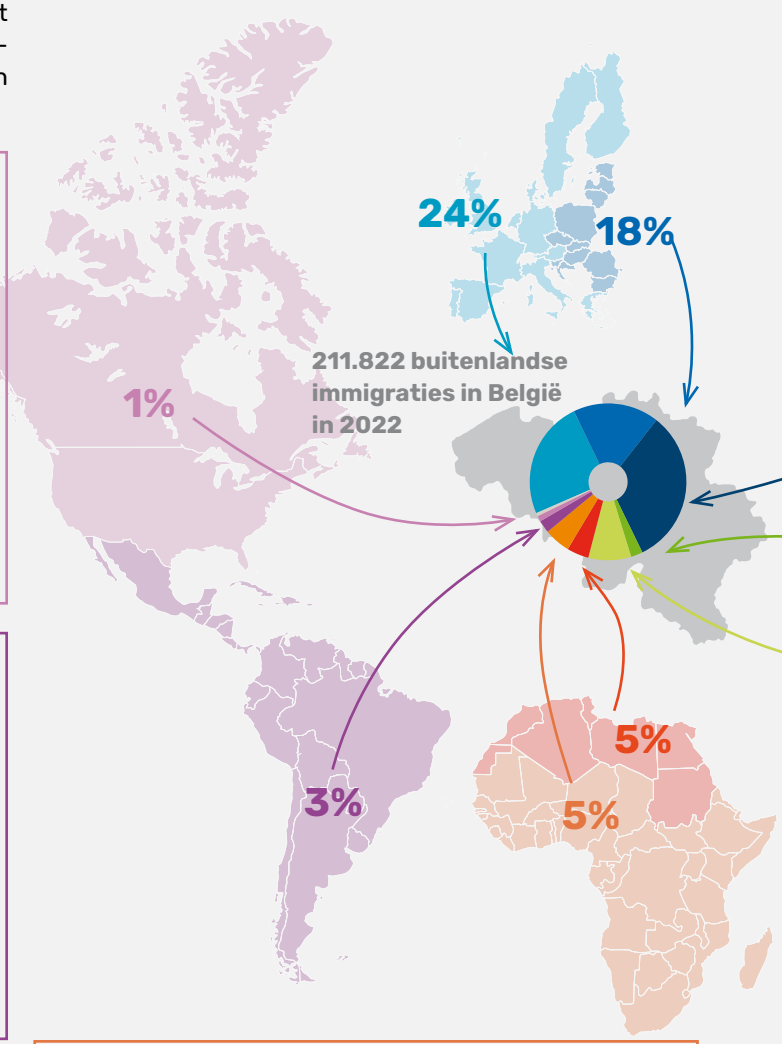
- De 51.570 immigranten uit een land van de EU-14 vertegenwoordigen samen een vierde van de immigraties die in 2022 in België werden geregistreerd.
- 49% is vrouw
- Gemiddelde leeftijd van de migranten: 29,2 jaar

Noord-Amerika

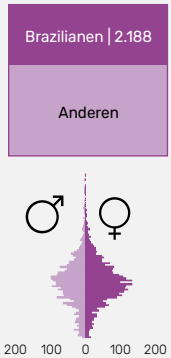
- 2.497 buitenlandse immigraties betroffen personen afkomstig van Noord-Amerika. Zij vertegenwoordigen 1% van alle immigraties die in 2022 in België werden geregistreerd.
- 53% is vrouw
- Gemiddelde leeftijd van de migranten: 28,1 jaar

Latijns-Amerika en de Caraïben

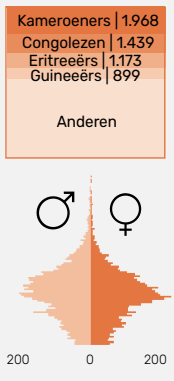
- 5.489 personen, of 3% van de immigranten die 2022 in België werden geregistreerd, hebben de nationaliteit van een Latijns-Amerikaans land.
- 58% is vrouw
- Gemiddelde leeftijd van de migranten: 28,9 jaar

In 2022 was 51% van de buitenlandse immigranten een vrouw. Dat aandeel blijft de jongste jaren stabiel, maar was twintig jaar geleden groter. Het aandeel vrouwen varieert sterk volgens de herkomst van de migranten. De personen afkomstig uit landen die sinds 2004 tot de EU zijn toegetreden zijn alsmaar vaker hoofdzakelijk mannen. Sommige migratiebewegingen uit landen van Oost-Azië, Europa buiten de EU en Latijns-Amerika zijn daarentegen veeleer vrouwelijk. Immigranten uit Oekraïne, Thailand, de Filipijnen, Brazilië of Colombia zijn bijvoorbeeld hoofdzakelijk vrouwen.

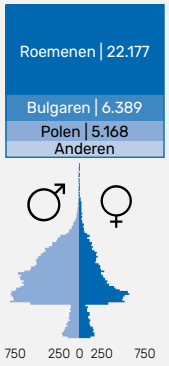
Landen in Sub-Sahara-Afrika

- 11.489 personen, of 5% van de immigranten die in 2022 in België werden geregistreerd, hebben de nationaliteit van een land in Sub-Sahara-Afrika.
- 49% is vrouw
- Gemiddelde leeftijd van de migranten: 26,8 jaar

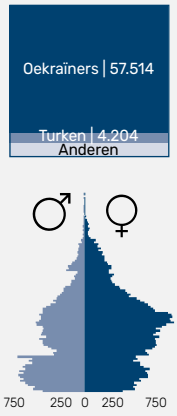
13 nieuwe EU-lidstaten

- De 37.631 immigranten uit landen die sinds 2004 tot de EU zijn toegetreden vertegenwoordigen 18% van de immigraties die in 2022 in België werden geregistreerd.
- 37% is vrouw
- Gemiddelde leeftijd van de migranten: 30,6 jaar

Europa buiten de EU

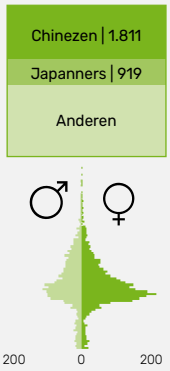
- De 68.201 immigranten uit een Europees land buiten de EU vertegenwoordigen 32% van de immigraties die in 2022 in België werden geregistreerd. Deze categorie is sterk gegroeid wegens het grote aantal immigraties van Oekraïense onderdanen.
- 60% is vrouw
- Gemiddelde leeftijd van de migranten: 29,4 jaar

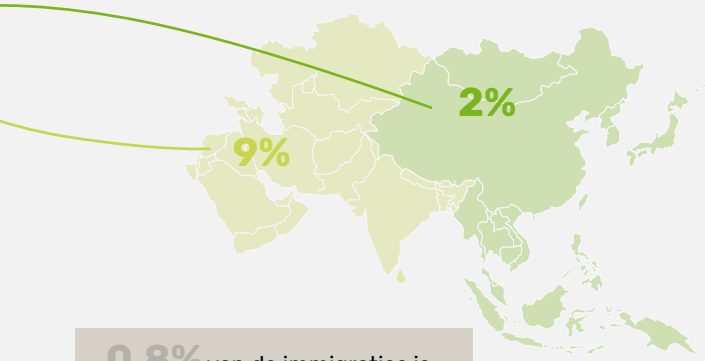

Landen in Oost-Azië

- 2% van de immigranten die in 2022 in België werden geregistreerd heeft de nationaliteit van een Oost-Aziatisch land. Het gaat om 5.194 personen.
- 60% is vrouw
- Gemiddelde leeftijd van de migranten: 28,4 jaar

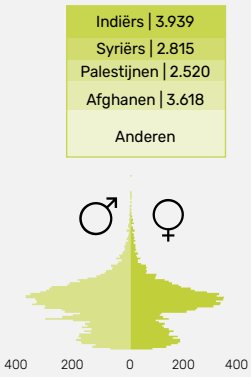

0,8% van de immigraties is afkomstig van Oceanië (of niet nader bepaald)

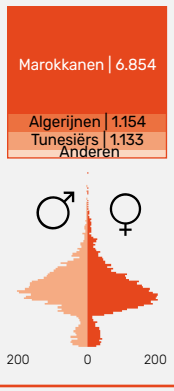
Landen in West-Azië

- 9% van de immigranten die in 2022 in België werden geregistreerd heeft de nationaliteit van een West-Aziatisch land. Het gaat om 18.746 personen. Hun aantal is de jongste tien jaar duidelijk gestegen (+125% tussen 2012 en 2022).
- 45% is vrouw
- Gemiddelde leeftijd van de migranten: 25,3 jaar

Landen in Noord-Afrika

- 9.589 personen, of 5% van de immigranten die in 2022 in België werden geregistreerd, hebben de nationaliteit van een Noord-Afrikaans land.
- 52% is vrouw
- Gemiddelde leeftijd van de migranten: 30,3 jaar

De immigranten zijn relatief jong. De gemiddelde leeftijd van deze populatie is **29 jaar**. Wel zijn er verschillen in leeftijdsstructuur en geslacht naargelang van de herkomst van de migranten. De leeftijdspiramides illustreren dat. Zo is er een jonger profiel bij migranten afkomstig uit Sub-Sahara-Afrika en West-Azië. De basis van deze piramides is breder, wat wijst op de aanwezigheid van een groter aandeel jongeren en kinderen. Dat haalt de gemiddelde leeftijd naar beneden: 26,8 jaar voor personen uit Sub-Sahara-Afrika en 25,3 jaar voor die uit West-Azië.

Bron: Statbel

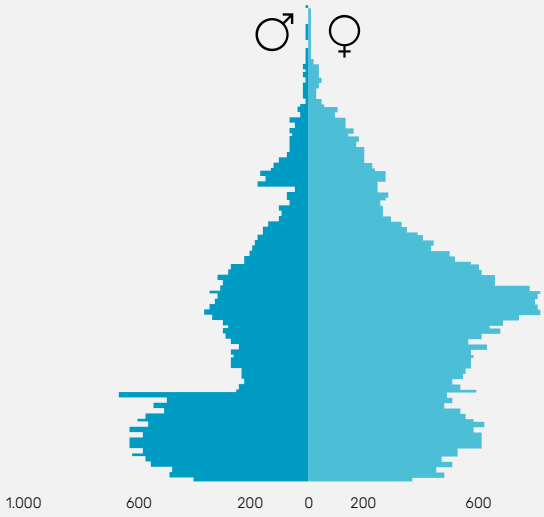
Migratiebewegingen van Oekraïners en Roemenen

Van alle buitenlandse immigranten in 2022 kwam 27% van Oekraïne en 10% van Roemenië. Die twee landen zijn daarmee de koplopers onder de herkomstlanden van de migranten. Oekraïners vertegenwoordigen 84% van de migranten uit de Europese landen buiten de EU, terwijl Roemenen 25% uitmaken van de migranten uit de EU en 59% van de migranten uit de 13 nieuwe EU-lidstaten. Uit de analyse van de kenmerken van deze twee groepen immigranten komen de volgende elementen naar voren:

- Oekraïense immigranten tellen meer vrouwen dan mannen, terwijl er onder de personen afkomstig uit Roemenië meer mannen dan vrouwen zijn.
- De populatie Oekraïense immigranten is relatief jong in vergelijking met de Roemeense. 34% van de Oekraïense immigranten is namelijk jonger dan 18 jaar, terwijl diezelfde leeftijdsgroep maar 11% van de Roemeense immigranten uitmaakt.
- De mannelijke Oekraïense immigranten zijn evenwel jonger dan de vrouwelijke, met een gemiddelde leeftijd van respectievelijk 25,1 en 31,9 jaar. Bij Roemenen doet er zich een omgekeerde tendens voor: de vrouwen zijn jonger dan de mannen, met een gemiddelde leeftijd van respectievelijk 28,6 en 31,4 jaar.

63% is vrouw
Gemiddelde leeftijd: 29,3

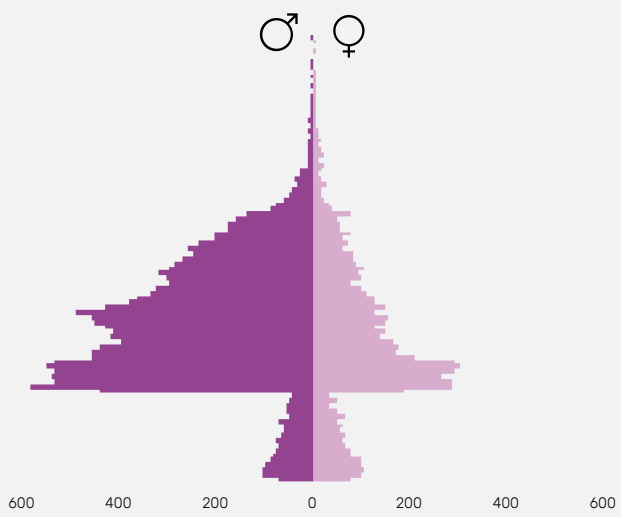
Leeftijdspiramide van Oekraïense immigranten in België, 2022

Leeftijdsgroep	Spreiding van het totaal	Spreiding van de vrouwen	Spreiding van de mannen
0-17	34%	27%	47%
18-59	57%	64%	45%
60 & +	9%	10%	7%

31% is vrouw
Gemiddelde leeftijd: 30,5

Leeftijdspiramide van Roemeense immigranten in België, 2022

Leeftijdsgroep	Spreiding van het totaal	Spreiding van de vrouwen	Spreiding van de mannen
0-17	11%	18%	8%
18-59	86%	78%	90%
60 & +	2%	4%	1%

Bron: Statbel

Eerste verblijfstitels

Eerste verblijfstitels afgeleverd aan vreemdelingen geboren in België of in het buitenland

Statistieken over eerste verblijfstitels

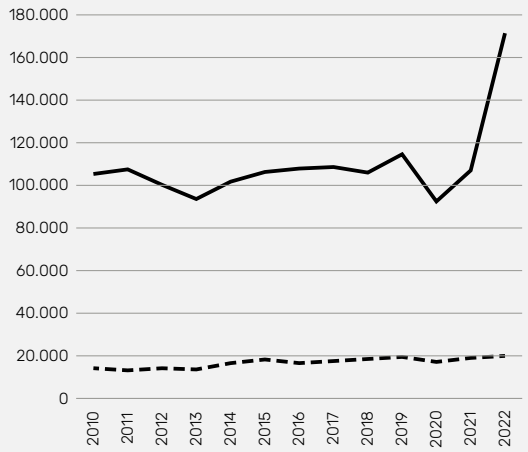
Om inzicht te krijgen in de samenstelling van de migratiebewegingen, is het interessant om te weten in welke context de migranten naar België verhuisd zijn. Op basis van statistieken over eerste verblijfstitels kunnen de wettelijke redenen voor migratie worden bestudeerd. Juridisch gezien zou het correcter zijn om te spreken over verblijfskaarten en -documenten, aangezien er geen "verblijfstitel" wordt uitgereikt aan EU-burgers. Voor het gemak wordt hier de term "verblijfstitel" gebruikt voor zowel EU- als niet-EU-burgers.
Zoals in de statistieken over immigratiebewegingen het geval is, worden asielzoekers niet als dusdanig meegeteld in de cijfers over de eerste verblijfstitels. Ze worden pas opgenomen in de statistieken wanneer zij als vluchteling worden erkend of indien ze subsidiaire bescherming krijgen of wanneer ze een eerste verblijfstitel om een andere reden krijgen.

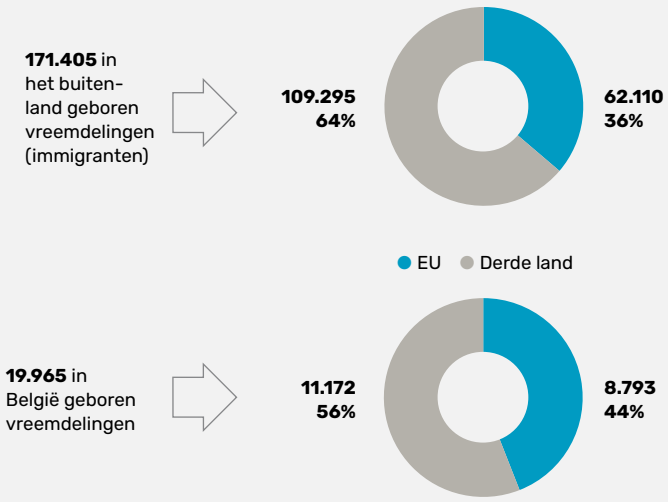
In 2022 werden er 191.370 eerste verblijfstitels afgeleverd aan personen van vreemde nationaliteit met een verblijfplaats in België.

De overgrote meerderheid (90%) van die personen is immigrant, dat wil zeggen geboren in het buitenland.

- **Vreemdelingen die het Belgische grondgebied binnenkomen** moeten zich inschrijven in de gemeente waar zij verblijven, en krijgen dan een verblijfstitel op basis van hun visumtype of hun machtiging tot verblijf.
- **In België geboren vreemdelingen** moeten ook worden ingeschreven in de registers en krijgen dus eveneens een eerste verblijfstitel.

Eerste verblijfstitels uitgereikt aan buitenlanders volgens het geboorteland

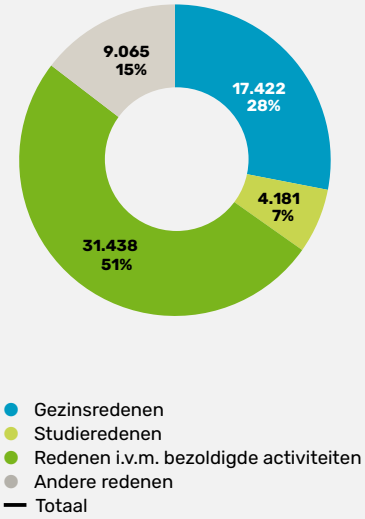
- Net als bij de immigratiebewegingen kende het aantal toegekende eerste verblijfstitels in 2022 een uitzonderlijke stijging in vergelijking met het jaar voordien. Tussen 2021 en 2022 nam hun aantal toe met 52%. Dat is het rechtstreekse gevolg van de grote groep immigranten uit Oekraïne die op de vlucht zijn voor de oorlog.
- In 2022 werden er 171.405 eerste verblijfstitels afgeleverd aan in het buitenland geboren personen die nu in België wonen. In tegenstelling tot de jaren voordien heeft de meerderheid (64%) de nationaliteit van een derde land.
- 19.965 in België geboren vreemdelingen kregen een eerste verblijfstitel, van wie 56% de nationaliteit van een derde land heeft.

Bron: DVZ

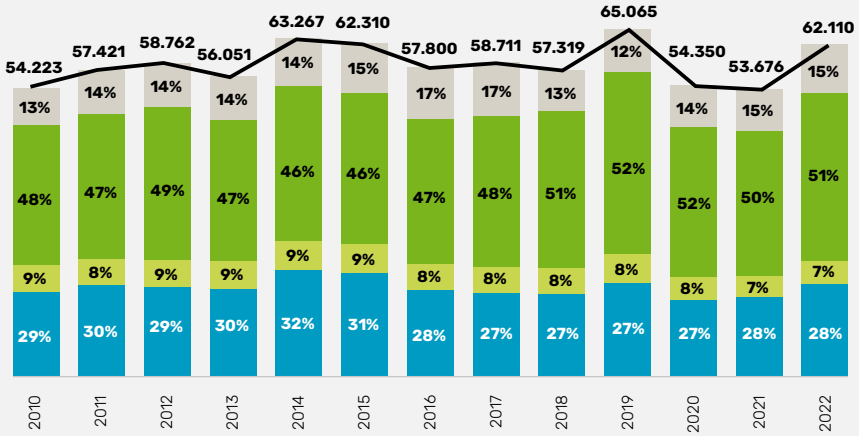
Wettelijke verblijfsredenen voor immigranten uit de EU

In 2022 kregen 62.110 **EU-burgers** een eerste verblijfstitel. Zoals in de jaren voordien zijn de voornaamste verblijfsredenen een bezoldigde activiteit (51%), gezinsredenen (28%) en studies (7%).

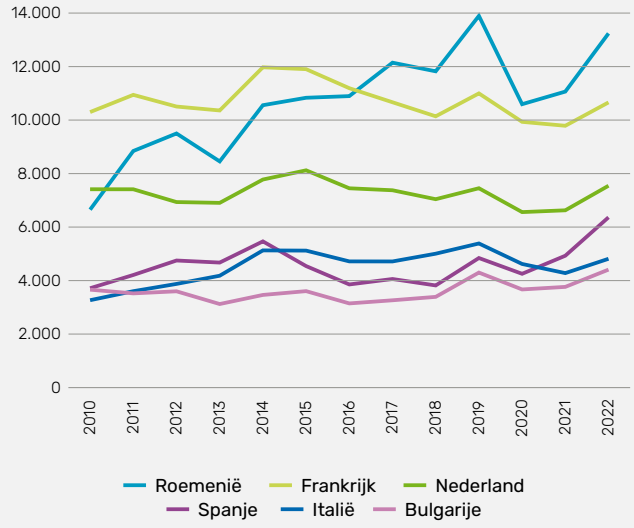
Motieven-Immigranten van de EU (2022) 62.110 eerste verblijfstitels

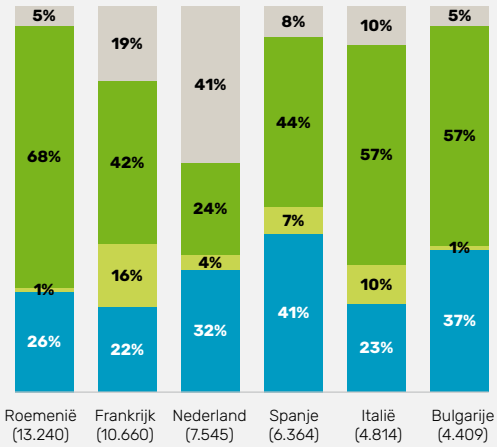
Eerste verblijfstitels afgeleverd aan geïmmigreerde EU-burgers per motief, evolutie 2010-2022

Voornaamste EU-nationaliteiten die in 2022 een eerste verblijfstitel hebben gekregen en evolutie 2010-2022

Verdeling van de motieven per EU-nationaliteit in 2022

- Sinds 2017 staan Roemenen op de eerste plaats. Fransen en Nederlanders komen respectievelijk op de tweede en de derde plaats. Tussen 2021 en 2022 kenden alle nationaliteiten een stijging wat de uitreiking van eerste verblijfstitels betreft. Maar bij Spanjaarden is die toename het grootst (29% meer eerste verblijfstitels).
- De verblijfsredenen verschillen van de ene nationaliteit tot de andere. In 2022 kregen vooral Roemenen en Polen een eerste verblijfstitel voor een bezoldigde activiteit (respectievelijk 68% en 67% tegenover 51% gemiddeld voor de EU-nationaliteiten). Fransen en Italianen komen meer dan de anderen naar België voor hun studies (16% en 10% tegenover 7% gemiddeld voor de EU-nationaliteiten). Spanjaarden en Nederlanders krijgen de meeste verblijfstitels om gezinsredenen uitgereikt. Hun aandeel is respectievelijk 41% en 32% (tegenover 28% gemiddeld voor de EU-nationaliteiten).

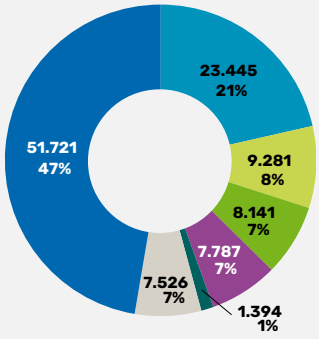
Bron: DVZ

Wettelijke verblijfsmotieven voor immigranten uit derde landen

Bij de **derdelanders** is het aantal eerste verblijfstitels in 2022 verdubbeld tegenover 2021. Deze uitzonderlijke stijging is vooral te wijten aan de begunstigden van tijdelijke bescherming (51.721), hoofdzakelijk Oekraïners.

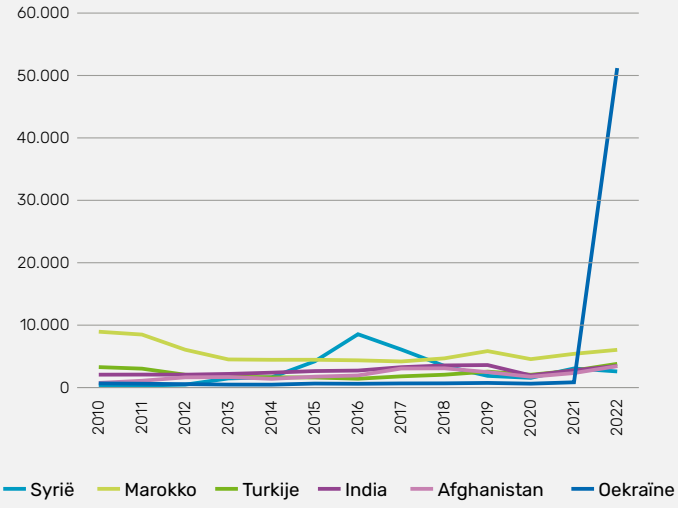
In de periode 2010-2021 vormden gezinsredenen het voornaamste motief voor de afgifte van eerste verblijfstitels, gevolgd door studies. Van 2015 tot 2018 was internationale bescherming steevast goed voor een groter aandeel.

Motieven-Immigranten van derde landen (2022) 109.295 eerste verblijfstitels

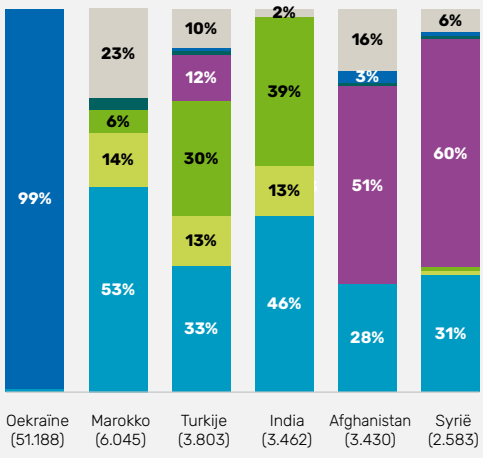

Eerste verblijfstitels afgeleverd aan derdelanders per motief, evolutie 2010-2022

Voornaamste nationaliteiten van derde landen die in 2022 een eerste verblijfstitel hebben gekregen en evolutie 2010-2022

Verdeling van de motieven per nationaliteit van de derde landen in 2022

- Oekraïners voeren uitzonderlijk het klassement aan, met 51.188 eerste verblijfstitels, hoofdzakelijk in het kader van tijdelijke bescherming.
- Ze worden dit jaar gevolgd door Marokkanen, die in het verleden vaak de koplopers waren. Tussen 2010 en 2013 is het aantal eerste verblijfstitels voor Marokkanen sterk gedaald. De hervorming van 2011 op het vlak van gezinshereniging had een sterke impact op deze onderdanen.
- Indiërs en Turken vallen op door een groter aandeel eerste verblijfstitels voor een bezoldigde activiteit dan de andere nationaliteiten (respectievelijk 39% en 30%).
- Tussen 2015 en 2017 kende het aantal eerste verblijfstitels voor Syriërs een sterke stijging, om daarna, tussen 2019 en 2020, onder de grens van de 2.000 te duiken. In 2022 zijn de meeste van die titels toegekend voor internationale bescherming (60%) en om gezinsredenen (31%). Een gelijkaardig patroon zien we bij Afghanen, met 51% van de toegekende titels voor internationale bescherming en 28% om gezinsredenen.

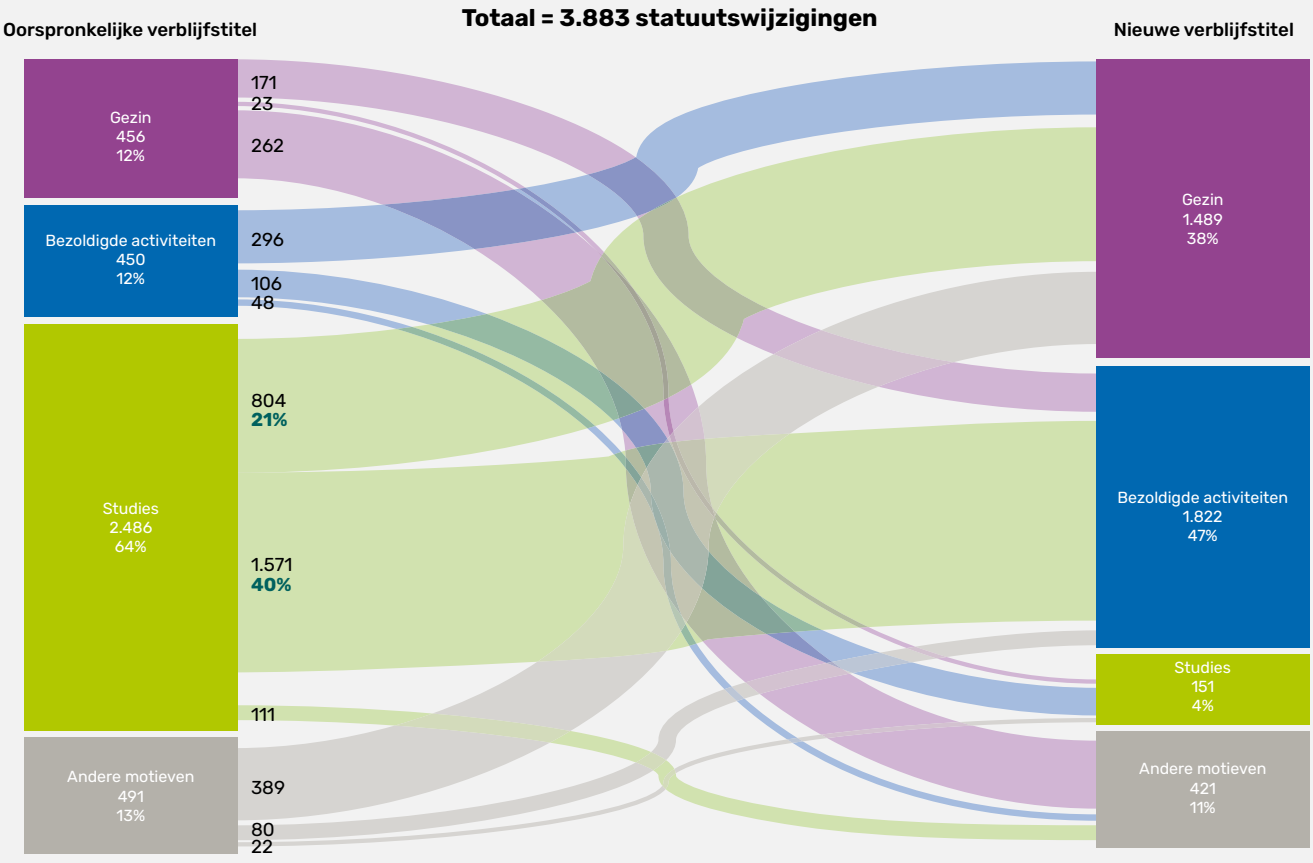
Bron: DVZ

Verblijfstitels: statuutswijzigingen van derdelanders in 2022

De meeste statuutswijzigingen betreffen studenten die een nieuwe verblijfstitel krijgen voor een bezoldigde activiteit (40%) of om gezinsredenen (21%).

Vreemdelingen met een verblijfstitel die is afgeleverd om gezinsredenen, een bezoldigde activiteit, studies of een andere reden kunnen in een andere situatie terechtkomen en een nieuwe verblijfstitel krijgen om een andere reden (zo kan een student die na zijn of haar studies een baan vindt van een verblijfstitel om studieredenen overstappen op een verblijfstitel voor een bezoldigde activiteit).

Het onderstaande schema toont de statuutswijzigingen van derdelanders in 2022 volgens de reden van de oorspronkelijke verblijfstitel en die van de nieuwe verblijfstitel.

Opmerking: De cijfers over statuutswijzigingen hebben betrekking op in België en in het buitenland geboren derdelanders. De "andere motieven" omvatten internationale bescherming, humanitaire redenen en niet-geregistreerde redenen.

In 2022 had 64% van de statuutswijzigingen betrekking op personen die van een studiegerelateerd verblijfsstatuut naar een ander statuut overstapten.
Van deze **2.486 derdelanders**:

- is 40% (**1.571**) overgestapt naar een verblijfstitel voor een bezoldigde activiteit;
- heeft 21% (**804**) een verblijfstitel om gezinsredenen gekregen.
- Bijzonder weinig derdelanders (151 of 4%) daarentegen wijzigen hun verblijfsstatuut om een studiegerelateerde verblijfstitel te krijgen. Bezoldigde activiteiten vormen in 2022 de voornaamste reden voor een wijziging van het verblijfsstatuut (1.822 of **47%**). De statuutswijzigingen om gezinsredenen komen op de tweede plaats (1.489 of **38%**).

Bron: DVZ – Eurostat

Take aways

De bevolking op 1 januari 2023

Op 1 januari 2023 verbleven er **11.697.557** personen officieel in België, onder wie **1.573.273** vreemdelingen (die 13% van de totale bevolking vertegenwoordigen) en **10.124.284** Belgen. Van die laatsten is de grote meerderheid (**7.665.100** personen) van Belgische herkomst, en zijn er **2.459.184** van buitenlandse herkomst, goed voor 21% van de totale bevolking.

Op 10 inwoners in België,

- zijn er **8** Belgen van wie de eerste nationaliteit de Belgische is,
- heeft er **1** een buitenlandse nationaliteit,
- heeft er **1** een buitenlandse eerste nationaliteit en die is Belg geworden.

Migratiebewegingen in 2022

211.822 **immigraties** van vreemdelingen werden in 2022 in België geregistreerd versus **81.409 emigraties**. 2022 was een uitzonderlijk jaar, waarin de immigraties van vreemdelingen met 48% zijn toegenomen tegenover 2021, met name door het conflict in Oekraïne.

Bij **derdelanders** werden er in 2022 voor elke 10 immigraties naar het Belgische grondgebied 2 emigraties geregistreerd. Die verhouding is bij **Unieburgers** 10 voor elke 6.

Bij **Belgen** staan er tegenover 10 immigraties 16 emigraties.

42% van de buitenlandse immigraties is afkomstig van **een EU-land** en **32% van een Europees land buiten de EU**. Daarnaast betreft 10% het Afrikaanse continent en 11% het Aziatische continent.

Bij de **voornaamste nationaliteiten** staat Oekraïne op de eerste plaats, goed voor 27% van alle buitenlandse immigraties. Daarna volgen Roemenië (10%), Frankrijk (6%), Nederland (5%), Spanje (4%) en Marokko (3%).

51% van de buitenlandse immigraties betreft **vrouwen**.

Dat aandeel varieert sterk naargelang van de nationaliteit van de immigranten.

Bij de personen afkomstig uit de nieuwe EU-lidstaten zijn mannen in de meerderheid. Bij de migratiebewegingen afkomstig van landen uit Oost-Azië, Europa buiten de EU of Latijns-Amerika vormen vrouwen dan weer de meerderheid.

Oekraïners maken **84%** uit van de migranten afkomstig van Europese landen buiten de EU (57.514 immigraties), terwijl **Roemenen 25%** van de migranten afkomstig uit de EU vertegenwoordigen en **59%** van de migranten afkomstig uit de dertien nieuwe EU-lidstaten (22.177 immigraties). Oekraïense migranten worden gekenmerkt door een groter aandeel vrouwen en een jongere populatie dan wat bij Roemeense migranten het geval is.

Eerste verblijfstitels afgeleverd in 2022

191.370 **eerste verblijfstitels** werden afgeleverd aan personen met een buitenlandse nationaliteit die in België verblijven. Dat aantal omvat ook personen die in België zijn geboren.

Tussen 2021 en 2022 is het aantal eerste verblijfstitels gestegen met 52%. Die stijging is het rechtstreekse gevolg van het grote aantal immigraties van personen op de vlucht voor het conflict in Oekraïne.

62.110 **eerste verblijfstitels** werden afgeleverd aan immigranten die **Unieburgers** zijn. Redenen die verband houden met een bezoldigde activiteit (51%) vormen het voornaamste verblijfsmotief voor deze groep, gevolgd door gezinsredenen (28%) en studieredenen (7%).

Voor immigranten die **derdelanders** zijn, werden er **109.295** **eerste verblijfstitels** afgeleverd, goed voor een uitzonderlijke stijging in vergelijking met 2021. Die valt met name toe te schrijven aan de begunstigden van tijdelijke bescherming (51.721) en dan vooral Oekraïners.

Bij **derdelanders** is tijdelijke bescherming het voornaamste migratiemotief (47%), gevolgd door gezinsredenen (21%), studieredenen (8%), bezoldigde activiteiten (7%) en internationale bescherming (7%).

Statuutswijzigingen van derdelanders in 2022

3.883 wijzigingen van verblijfsstatuut bij derdelanders in 2022: in 64% van de gevallen gaat het om studenten die een nieuwe verblijfstitel krijgen voor een bezoldigde activiteit of voor gezinsredenen.

Myria, het Federaal Migratiecentrum, is een onafhankelijke openbare instelling. Het analyseert migratie, verdedigt de rechten van vreemdelingen en strijdt tegen mensenhandel en mensensmokkel. Myria komt op voor een overheidsbeleid dat steunt op feitenkennis en respect voor de mensenrechten.

Het verslag Migratie in cijfers en in rechten informeert elk jaar over de actualiteit van de migratiestromen en het eerbiedigen van de grondrechten van vreemdelingen.

Myria
Victor Hortaplein 40 • 1060 Brussel
T +32 (0)2 212 30 00
myria@myria.be

www.myria.be
https://twitter.com/MyriaBe
www.facebook.com/MyriaBe
https://nl.linkedin.com/company/myria-centre-federal-migration-federaal-migratie-centrum

MYRIA
Federaal Migratiecentrum

V.U.: Koen Dewulf, Directeur van Myria - Victor Hortaplein 40 • 1060 Brussel - www.myria.be - myria@myria.be - mei 2024